

**Sygn. akt II Ca 656/18**

## POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2019 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Andrzej Mikołajewski (spr.)

Sędziowie: Sądu Okręgowego Marta Postulska-Siwek

Sądu Rejonowego Anna Wołucka-Ławnikowicz (del.)

Protokolant Małgorzata Siuda

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2019 roku w Lublinie na rozprawie

sprawy z wniosku B. N. i J. N.

z udziałem (...) Spółki Akcyjnej w L.

o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek apelacji uczestnika od postanowienia Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 29 marca 2018 roku, sygn. akt I Ns 870/13

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie:

a) w punktach I. i II. w ten sposób, że oddalić wnioski o ustanowienie służebności przesyłu także w zakresie linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV,

b) w punkcie IV. w ten sposób, że nakazać pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku od B. N. i J. N. kwoty po 3 594,31 zł (trzy tysiące pięćset dziewięćdziesiąt cztery złote trzydzieści jeden groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych,

c) w punkcie V. w ten sposób, że zasądzić od B. N. i J. N. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w L. kwoty po 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

II. zasądzić od B. N. i J. N. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w L. kwoty po 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Anna Wołucka-Ławnikowicz Andrzej Mikołajewski Marta Postulska-Siwek

Sygn. akt II Ca 656/18

## UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 marca 2018 roku Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku:

I. ustanowił dla nieruchomości stanowiącej własność wnioskodawców B. N. i J. N. na zasadzie wspólności ustawowej, położonej w miejscowości F., gmina M., powiatu (...), oznaczonej jako działka gruntu nr (...), dla

której jest prowadzona księga wieczysta nr (...), na rzecz uczestnika (...) Spółki Akcyjnej w L., służebność przesyłu polegającą na prawie korzystania z wyżej opisanej nieruchomości w zakresie niezbędnym do utrzymania, eksploatacji, konserwacji, remontów oraz modernizacji znajdujących się na tej nieruchomości urządzeń przesyłowych w postaci linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV opartej na dwóch słupach oznaczonych numerami (...) pomiędzy punktami (...) – (...) – (...) według wariantu I. na mapie opracowanej przez biegłego geodetę G. J., zaewidencjonowanej w zasobie geodezyjno-kartograficznym przez Starostę (...) pod nr (...) – zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości obciążonej w celu przeprowadzenia inspekcji stanu urządzeń przesyłowych, usunięcia usterek i awarii, konserwacji i remontów, w tym wymiany zniszczonych i zużytych elementów oraz obowiązkiem przywrócenia go do stanu pierwotnego na koszt właściciela sieci;

II. zasądził od (...) Spółki Akcyjnej w L. na rzecz B. N. i J. N. solidarnie kwotę 13 891 zł tytułem jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności, płatnego w terminie miesiąca od uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminu płatności;

III. oddalił wniosek w pozostałym zakresie;

IV. nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku) od (...) Spółki Akcyjnej w L. kwotę 4 344,01 zł, zaś z zasądzonego w pkt II. na rzecz B. N. i J. N. świadczenia kwotę 2 844 zł tytułem wydatków postępowania;

V. stwierdził, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

B. N. i J. N. są na zasadzie wspólności ustawowej małżeńskiej właścicielami położonej w miejscowości F., gmina M., powiat (...), nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr (...) o powierzchni 1,4137 ha, dla której jest prowadzona księga wieczysta nr (...). Nieruchomość tę nabyli umową darowizny z dnia 18 kwietnia 2008 roku od swojego syna R. N., który z kolei własności tej nieruchomości nabył od wnioskodawców umową darowizny z dnia 17 maja 2005 roku. Poprzednim właścicielem tej nieruchomości była W. R., która prawo własności nieruchomości nabyła w trybie ustawy z dnia 26 października 1971 roku o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych. W dniu 25 września 2003 roku W. R. zawarła z B. N. i J. N. umowę dożywocia, na mocy której przeniosła na nich własność nieruchomości położonej we F. oznaczonej jako działka gruntu nr (...). Działka nr (...) powstała na skutek podziału działki nr (...), która z kolei powstała w wyniku podziału działki nr (...). Natomiast działka nr (...) powstała w wyniku dalszego podziału działki nr (...).

Działka nr (...) usytuowana jest pomiędzy dwoma ulicami przebiegającymi przez wieś F.: ul. (...) i ul. (...). Ma kształt czworokąta, przy czym krótszymi bokami przylega do drogi publicznej, a dłuższymi bokami do zabudowanych działek o numerach (...). Nie jest ogrodzona. Jest wykorzystywana pod uprawy rolne. Nad tą nieruchomością przebiegają dwie napowietrzne linie elektroenergetyczne. Pierwsza: wysokiego napięcia 110kV relacji A. – Ś. przebiegająca przez środek działki, podtrzymywana przez słup kratowy nr (...) posadowiony na działce wnioskodawców, który stanowi punkt załamania przebiegu tej linii, która na południowy wschód od słupa przebiega prawie równolegle do granic działki nr (...) z działkami o numerach (...) z odchyleniem w kierunku południowym. D. średniego napięcia 15kV relacji Ś. – T., zlokalizowana jest przy granicy działki nr (...) z działkami nr (...), podtrzymywana przez dwa słupy betonowe nr(...) – trójnożny i nr(...) w kształcie litery A posadowione na działce nr (...). Betonowy słup oznaczony numerem 7 stanowi punkt załamania przebiegu linii średniego napięcia, która skręca w kierunku północnym przecinając działkę nr (...).

Linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV została włączona do sieci protokołem z lutego 1978 roku, a rok później nastąpiła przebudowa tej linii w okolicy słupa numer (...). Od tamtego czasu linia funkcjonuje w niezmiennym przebiegu. Została ona wybudowana w oparciu o decyzję Naczelnika Gminy M. z dnia 18 czerwca 1975 roku, znak (...), wydaną w oparciu o art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania

nieruchomości oraz o decyzję o udzieleniu pozwolenia na budowę wydaną przez Wojewódzki Zarząd Rozbudowy Miast i Osiedli (...) w L. z upoważnienia Wojewody L. z dnia 17 lipca 1976 roku, znak (...) (...).

Budowa linii wysokiego napięcia we F. nie była poprzedzona uzgodnieniami z właścicielami nieruchomości, przez które miała przebiegać sieć elektroenergetyczna, nie doręczono im również żadnych decyzji, nie zawierano z nimi umów.

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w L. dysponuje również kopią decyzji Naczelnika Gminy M. z dnia 4 sierpnia 1980 roku, którą na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości zezwolono wykonawcy na wejście w teren trasy i budowę linii energetycznej średniego napięcia 15 kV przez nieruchomości niżej wyszczególnione, położone we wsiach F., J., kol. J.. Decyzja ta przewidywała, że ograniczenie prawa własności w stosunku do tych nieruchomości polega na zakazie wznoszenia budowli, sadzenia drzew i krzewów wysokopiennych w pasie ograniczenia o szerokości 10 m (po 5 m od osi linii). Osobom upoważnionym przez Wojewódzki Zarząd Inwestycji Rolniczych w L. przysługuje na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy uwłaszczeniowej prawo dostępu do wybudowanych urządzeń w celu wykonywania czynności związanych z ich konserwacją. Wśród właścicieli nieruchomości na trasie przebiegu linii SN – 15kV wymieniono dla działki nr (...) i pozycji rejestru (...) W. R., c. K. i K.. W dniu 14 stycznia 1980 roku Wojewoda L. wydał decyzję o ustaleniu miejsca i warunków realizacji inwestycji.

Linia średniego napięcia przebiegająca między innymi przez działkę nr (...) wykonana została w 1984 roku i włączona do napięcia w grudniu tego roku.

Rozstaw przewodów linii wysokiego napięcia 110 kV wynosi 640 cm, natomiast rozstaw przewodów w linii średniego napięcia w rozstawie płaskim wynosi 380 cm. Na działce nr (...) istnieje możliwość wznoszenia budynków przy zachowaniu odpowiednich odległości od skrajnych elementów linii elektroenergetycznych znajdujących się pod napięciem: 3 metrów od linii średniego napięcia i 6 metrów od linii wysokiego napięcia. Pas technologiczny związany z posadowieniem i użytkowaniem linii wysokiego napięcia na działce nr (...) pomiędzy punktami (...) zaznaczonymi na mapie opracowanej w dniu 3 marca 2017 roku przez biegłego geodetę G. J. wynosi 0,0623 ha, natomiast pas ochronny związany z ograniczeniami wynikającymi we wznoszeniu budynków i urządzeń, sadzeniu drzew pomiędzy punktami (...) zaznaczonymi na tej mapie wynosi 0,1829 ha. Z kolei dla linii średniego napięcia pas technologiczny na działce nr (...) pomiędzy punktami (...) – (...) – (...) zaznaczonymi na mapie opracowanej w dniu 3 marca 2017 roku przez biegłego geodetę G. J. wynosi 0,0271 ha, natomiast pas ochronny wyznaczony dla tej linii pomiędzy punktami (...) – (...) – (...) zaznaczonymi na tej mapie wynosi 0,0661 ha.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego nieruchomość położona w obrębie 2 F. oznaczona jako działka gruntu nr (...) znajduje się na terenach oznaczonych symbolami: (...) – przeznaczonym pod rzemiosło usługowe, zabudowę mieszkaniową, trwałe zespoły garaży indywidualnych, (...) przeznaczonym pod tereny upraw spełniających rolę pasa zieleni izolacyjnej, (...) przeznaczonym pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i (...) przeznaczonym pod drogę gminną, przy czym cały obszar, w którym przebiegają linie wysokiego i średniego napięcia na działce nr (...) oznaczony jest symbolem (...) – tereny zabudowy mieszkaniowej.

Nieruchomość ta położona jest w ciągu zabudowy mieszkaniowej usytuowanej wzdłuż utwardzonej ulicy (...). Dojazd do tej nieruchomości jest dobry utwardzonymi drogami gminnymi, teren otaczający jest uzbrojony w sieć elektryczną, wodociąg gminny, sieć kanalizacji sanitarnej, sieć gazową i telefoniczną. Wartość jednego metra kwadratowego tej nieruchomości wynosi 90,79 zł. Wynagrodzenie w przypadku ustanowienia służebności przesyłu linii wysokiego napięcia 110 kV wynosi 10 895 zł w związku z zajęciem gruntu pod słup energetyczny wysokiego napięcia i 22 834 zł w związku ze współkorzystaniem z gruntu znajdującego się pod linią energetyczną wysokiego napięcia. Wysokość wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu linii średniego napięcia w związku z zajęciem gruntu pod słupami energetycznymi średniego napięcia wynosi 3 178 zł, natomiast w związku ze współkorzystaniem z gruntu znajdującego się pod linią średniego napięcia wynosi 10 713 zł.

Zakład (...) był samodzielnym przedsiębiorstwem państwowym utworzonym zarządzeniem nr (...) Ministra Energetyki z dnia 31 grudnia 1952 roku, zaś na mocy zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 25 listopada 1958 roku, znak (...) uległ połączeniu z innymi przedsiębiorstwami państwowymi tworząc przedsiębiorstwo państwowe Zakłady (...). Zarządzeniem Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 22 kwietnia 1985 roku nr(...) O. w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowego (...) utworzono z dniem 1 kwietnia 1985 roku przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą (...). W skład tego przedsiębiorstwa wszedł m. in. Zakład (...). Jednocześnie w zarządzeniu tym stwierdzono utratę mocy zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 25 listopada 1958 roku w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakłady (...) oraz połączenia tego przedsiębiorstwa z przedsiębiorstwami podległymi Zarządowi Energetycznemu O. Wschodniego. Zarządzeniem Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 roku nr 60/ (...)/89 w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakład (...) w L. utworzono z dniem 1 stycznia 1989 roku przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Zakład (...) w L., powstałe w wyniku podziału przedsiębiorstwa państwowego (...) w R., na bazie zakładu Zakład (...) w L.. Przedsiębiorstwu temu przydzielono składniki mienia powstałego z podziału przedsiębiorstwa pod nazwą (...) w R., zgodnie z ustaleniami komisji. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 27 lutego 1989 roku Zakład (...) w L. został wpisany do rejestru przedsiębiorstw państwowych pod numerem (...). Na mocy aktu z dnia 12 lipca 1993 roku przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) zostało przekształcone w (...) Spółkę Akcyjną Skarbu Państwa o nazwie Zakład (...) Spółka Akcyjna przy czym spółka mogła używać skrótu (...) SA. Czynnością z dnia 30 czerwca 2007 roku spółka (...) SA przeniosła zorganizowaną część przedsiębiorstwa jako aport na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. w postaci zorganizowanego zespołu składników niematerialnych i materialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej związanej ze świadczeniem usług dystrybucji energii elektrycznej i wykonywaniem zadań operatora systemu dystrybucyjnego. Spółka (...) zmieniła nazwę na (...) Sp. z o. o., która na skutek połączenia w dniu 31 sierpnia 2010 roku została przejęta przez spółkę (...) Spółkę Akcyjną w L..

W dniu 26 września 2012 roku B. i J. N. zwrócili się o zawezwanie do próby ugodowej (...) Spółki Akcyjnej w L. celem zawarcia ugody, w której zawezwany zobowiąże się do zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu dot. urządzeń usytuowanych na nieruchomości oznaczonej nr działki (...) położonej we F. za odpowiednim wynagrodzeniem. Do zawarcia ugody nie doszło.

Sąd Rejonowy wskazał, na podstawie jakich dowodów poczynił powyższe ustalenia faktyczne.

Sąd Rejonowy podniósł, że nie było kwestionowane prawo własności nieruchomości po stronie wnioskodawców oraz istnienie i przebieg linii elektroenergetycznych posadowionych na tej nieruchomości. Sąd Rejonowy dał wiarę zeznaniom świadków co do użytkowania tych linii, a także zeznaniom świadka Z. R., sąsiada nieruchomości, co do okoliczności budowy tych linii i braku uzgodnień czy decyzji doręczanych właścicielom gruntów, przez które linie przebiegały.

Jeżeli chodzi o decyzje Naczelnika Urzędu Gminy M.: z dnia 4 sierpnia 1980 roku dotyczącą budowy linii energetycznej średniego napięcia 15 kV (k. 99- 107) oraz z dnia 18 czerwca 1975 roku dotyczącą budowy linii energetycznej napowietrznej 110 kV (k. 109), to ta ostatnia decyzja jest niekompletna, gdyż brak jest wymienionego w jej treści wykazu gruntów prywatnych właścicieli – użytkowników, po których miała być budowana przedmiotowa linia. Brak ten nie mógł być uzupełniony innymi dowodami. Jeżeli natomiast chodzi o decyzję Naczelnika Gminy M. z dnia 4 sierpnia 1980 roku, to zawiera ona wykaz właścicieli nieruchomości na przebiegu linii średniego napięcia do (...) w T., w którym wymieniona jest ówczesna właścicielka nieruchomości oznaczonej jako działka gruntu nr (...) W. R.. Decyzje te zostały wydane na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości (tekst jednolity Dz. U. z 1974 roku, Nr 10, poz. 64), zgodnie z którym organy administracji państwowej, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe mogą za zezwoleniem naczelnika gminy – a w miastach prezydenta lub naczelnika miasta (dzielnic), zakładać i przeprowadzać na nieruchomościach – zgodnie z zatwierdzoną lokalizacją szczegółową – ciągi drenażowe, przewody służące do przesyłania płynów, pary, gazów, elektryczności oraz urządzenia techniczne łączności i sygnalizacji, a także inne podziemne lub nadziemne urządzenia techniczne niezbędne do

korzystania z tych przewodów i urządzeń. Zgodnie z art. 35 ust. 2 cyt. ustawy osobom upoważnionym przez właściwy organ, instytucję lub przedsiębiorstwo państwowe przysługuje prawo dostępu do tych przewodów i urządzeń w celu wykonywania czynności związanych z ich konserwacją. Natomiast, jeżeli założenie i przeprowadzenie przewodów i urządzeń powoduje, że nieruchomości nie nadaje się do dalszego racjonalnego jej użytkowania przez właściciela na cele dotychczasowe, nieruchomość podlega wywłaszczeniu w trybie i według zasad przewidzianych w niniejszej ustawie dla wywłaszczenia nieruchomości (art. 35 ust. 3 wymienionej ustawy). W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że decyzja wydana na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości jest tytułem prawnym dla przedsiębiorcy przesyłowego do stałego korzystania z wymienionej w tej decyzji nieruchomości, zaś skutkiem wydania tej decyzji jest trwałe ograniczenie sposobu korzystania z własności nieruchomości, co mieści się w granicach szeroko rozumianego wywłaszczenia będącego instytucją prawa publicznego (por. np. uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2014 roku, III CZP 87/13).

Ze względu na ten charakter (wywłaszczeniowy) decyzji wydawanej na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości oraz jej skutki prawne (trwałe ograniczenie prawa własności skuteczne wobec każdego właściciela nieruchomości oraz nabycie wynikających z ustawy uprawnień przez przedsiębiorstwo przesyłowe) powinna ona od strony przedmiotowej wskazywać nieruchomość, której dotyczy. Strona postępowania administracyjnego powinna również być wymieniona w decyzji, co jest jej obligatoryjnym elementem (art. 107 § 1 k.p.a.). Nadto wymienione skutki mogła wywołać jedynie decyzja ostateczna (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2014 roku, IV CSK 724/130).

Sąd pierwszej instancji uznał, że złożona decyzja Naczelnika Gminy M. z dnia 4 sierpnia 1980 roku dotycząca budowy linii energetycznej SN – 15 kV (k. 99- 107) nie zawierała tych elementów, toteż nie mogła być uznana za dokument urzędowy.

W zakresie określającym zakres przebiegu linii energetycznych, obszar zajęty pod te urządzenia na potrzeby ustanowienia służebności oraz wysokość wynagrodzenia za ich ustanowienie Sąd Rejonowy oparł się na opiniach biegłych: z zakresu energetyki P. M., geodety G. J. i rzeczoznawcy majątkowego J. C., uznając te opinie za wyczerpujące i przekonujące.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał wniosek za częściowo uzasadniony.

Zgodnie z art. 305<sup>1</sup> k.c. nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, którego własność stanowią urządzenia przesyłowe, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu). W myśl art. 305<sup>2</sup> § 2 k.c. jeżeli przedsiębiorca odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, a jest ona konieczna do korzystania z tych urządzeń, właściciel nieruchomości może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu.

Uczestnik w niniejszej sprawie wywodził tytuł prawny do korzystania z nieruchomości wnioskodawców z przywołanych wyżej decyzji administracyjnych Naczelnika Gminy M.: z dnia 18 czerwca 1975 roku w zakresie linii wysokiego napięcia 110kV oraz z dnia 4 sierpnia 1980 roku w zakresie linii średniego napięcia 15kV, a nadto podniósł zarzut nabycia służebności w drodze zasiedzenia. Swoje posiadanie uczestnik wywodził od poprzedników prawnych (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L., przy doliczeniu czasu posiadania wykonywanego przez Skarb Państwa, utrzymując, iż objęcie posiadania służebności nastąpiło w dobrej wierze.

Odnosząc się do pierwszego z wymienionych zarzutów Sąd Rejonowy podniósł, iż decyzja wydana na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, stanowiąca samoistny tytuł prawny do wykonywania obsługi linii energetycznych, wyklucza ustanowienie służebności przesyłu na podstawie art. 305<sup>2</sup> § 2 k.c. i możliwość nabycia takiej służebności przez przedsiębiorcę przesyłowego w drodze zasiedzenia (por. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2015 roku, III CSK 123/14).

Zdaniem Sądu Rejonowego przeprowadzone postępowanie dowodowe nie pozwala na przyjęcie, że wskazane wyżej decyzje administracyjne są ostateczne i ówczesna właścicielka nieruchomości – W. R. – była uczestniczką postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem tych decyzji. W razie nieoznaczenia w decyzji administracyjnej wydanej na podstawie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości nieruchomości, przez które ma przebiegać urządzenie wymienione w art. 49 § 1 k.c. oraz zakresu, w jakim przedsiębiorca może korzystać z tej nieruchomości, decyzja taka nie stanowi dla przedsiębiorcy skutecznego tytułu prawnego, pozwalającego na korzystanie z nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu. Tylko ostateczna decyzja przewidująca ograniczenie prawa własności nieruchomości w sposób określony w art. 124 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami może stanowić podstawę wpisu do księgi wieczystej (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 10 maja 2017 roku, I CSK 499/16, czy w postanowieniu z dnia 26 lutego 2016 roku, IV CSK 339/15). Z tych względów Sąd pierwszej instancji nie przyjął, aby były one tytułem prawnym uprawniającym uczestnika do korzystania z nieruchomości wnioskodawców.

W odniesieniu do linii wysokiego napięcia Sąd Rejonowy uwzględnił natomiast podniesiony zarzut zasiedzenia służebności gruntowej. Linia ta została oddana do użytkowania i podłączona do sieci w dniu 15 lutego 1978 roku i od tej daty rozpoczął bieg terminu zasiedzenia. Z kolei linia średniego napięcia została oddana do użytkowania i podłączona do sieci w dniu 9 listopada 1984 roku i od tej daty rozpoczął bieg termin zasiedzenia.

Zgodnie z art. 292 k.c. służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy podlega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio.

Przesłankami nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej czynnej są zatem: posiadanie służebności, które przejawia się na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia będącego wynikiem świadomego i pozytywnego działania ludzkiego, zlokalizowanego na cudzym gruncie oraz upływ czasu: 20 lat w przypadku posiadania służebności w dobrej wierze oraz 30 lat w przypadku posiadania służebności w złej wierze. W tym przypadku chodzi o posiadanie zależne, a dobrą bądź złą wiarę należy odnieść do kwestii usprawiedliwionego przekonania, że posiadaczowi przysługuje uprawnienie do korzystania z cudzej nieruchomości w zakresie tej służebności.

W orzecnictwie utrwalony jest pogląd, iż możliwe było nabycie w drodze zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa nawet przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu (np. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 7 października 2008 roku, III CZP 89/08).

W ocenie Sądu Rejonowego brak jest podstaw do uznania, iż Skarb Państwa reprezentowany przez Przedsiębiorstwo Państwowe (...), w ramach którego funkcjonował Zakład (...), uzyskał posiadanie służebności w dobrej wierze. Podstawy takiej nie stanowiły omówione wcześniej decyzje Naczelnika Gminy M., ani też decyzje o ustaleniu miejsce i warunków realizacji inwestycji, czy o udzieleniu pozwolenia na budowę tych linii energetycznych. Przekonania o dobrej wierze strony pozwanej nie można domniemywać w szczególności z faktu ujęcia urządzeń i ich przebiegu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ani z faktu legalności samego procesu budowlanego, w wyniku którego linia została wybudowana, gdyż legalność budowy w sensie administracyjnoprawnym nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia cywilnoprawnej kwestii, jaką jest kwestia posiadania nieruchomości w zakresie służebności gruntowej.

W niniejszej sprawie nie można też stwierdzić, iż posadowienie na nieruchomości wnioskodawców słupów energetycznych nastąpiło w wykonaniu przepisów ustawy z dnia 28 czerwca 1950 roku o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli (tekst jednolity Dz. U. z 1954 roku, Nr 32, poz. 135, z późn. zm.).

W tym stanie rzeczy termin nabycia w drodze zasiedzenia służebności przesyłu w zakresie przebiegu linii wysokiego napięcia 110 kV upłynął z dniem 15 lutego 2008 roku, natomiast termin nabycia służebności przesyłu odpowiadającej linii średniego napięcia upłynąłby z dniem 9 listopada 2014 roku, gdyby nie uległ przerwaniu w dniu 26 września 2012 roku na skutek wniesienia do Sądu Rejonowego wniosku o zawezwanie do próby ugodowej (art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w zw. z art. 175 k.c.).

Z tych względów Sąd Rejonowy uwzględnił wniosek o ustanowienie służebności przesyłu jedynie w zakresie przebiegającej przez ich nieruchomości linii średniego napięcia, przyjmując przy tym, że zasadny jest przebieg służebności według wariantu I. opracowanego przez biegłego geodetę G. J.. Wariant II. Sąd Rejonowy uznał za nieuzasadniony, gdyż nie byłoby racjonalne obciążenie nieruchomości wnioskodawców służebnością przesyłu w zakresie, jaki nie jest niezbędny do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urządzeń przesyłowych. Ewentualne plany bądź raczej zamierzenia inwestycyjne właściciela nieruchomości nie mogą wpływać na zakres obciążenia tej działki służebnością przesyłu. Nie istnieje odczuwalne na gruncie oddziaływanie pola elektroenergetycznego tej linii. Brak też podstawy do objęcia służebnością przesyłu tego gruntu, w obszarze którego miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wprowadził ograniczenia w zabudowie.

Określając wysokość wynagrodzenia za ustanowienie służebności Sąd Rejonowy podniósł, że pojęcie wynagrodzenia jest szersze niż pojęcie odszkodowania. Wynagrodzenie ma kompensować uszczerbek, które właściciel poniósł przez to, że na jego nieruchomości posadowiono urządzenia przesyłowe. W konsekwencji wynagrodzenie płatne jednorazowo powinno stanowić ekwiwalent wszystkich korzyści, których właściciel nieruchomości zostaje pozbawiony w związku z jej obciążeniem oraz pokrywać wszystkie niedogodności, jakie w przyszłości dotkną właściciela obciążonej nieruchomości w związku z ustanowieniem służebności.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania Sąd Rejonowy uzasadnił art. 520 § 2 k.p.c., zaś o wydatkach postępowania – art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wskazując, że interesy wnioskodawców i uczestnika były sprzeczne, zaś sam wniosek został uwzględniony częściowo. Z tego względu koszty postępowania powinny obciążać wnioskodawców i uczestnika w takim samym zakresie.

\*

Apelację od tego postanowienia wniósł uczestnik (...) Spółka Akcyjna w L., zaskarżając postanowienie Sądu Rejonowego w części, tj. w punktach I., II., IV. i V.

Uczestnik zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu:

a) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia, a polegające na nieuzasadnionym i sprzecznym z zasadami doświadczenia życiowego założeniu, iż linia energetyczna 15 kV zlokalizowana na działce wnioskodawców nie została wybudowana legalnie oraz w dobrej wierze, podczas gdy w aktach sprawy znajduje się właściwa decyzja wywłaszczeniowa – decyzja Naczelnika Gminy M. dnia 4 sierpnia 1980 roku, co w konsekwencji doprowadziło do uznania, że uczestnikowi nie przysługuje prawo do korzystania z nieruchomości wnioskodawców w postaci szczególnej służebności ustawowej,

b) naruszenie art. 232 k.p.c. w zw. z art. 308 § 1 k.p.c. przez zakwestionowanie mocy dowodowej kopii dokumentów przedstawionych przez wnioskodawcę w postaci decyzji Naczelnika Gminy M. z dnia 4 sierpnia 1980 roku z uwagi na brak cech ostateczności tej decyzji i niezawiadomienie ówczesnej właścicielki przedmiotowej działki o toczących się postępowaniach administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji wywłaszczeniowych, co w konsekwencji doprowadziło do uznania, że nie stanowi ona tytułu prawnego do legalnego korzystania z nieruchomości wnioskodawców, a także uznania, przy badaniu zarzutu zasiedzenia, że objęcie w posiadanie nieruchomości wnioskodawców nastąpiło w złej wierze,

c) art. 244 § 1 k.p.c. i art. 308 k.p.c. poprzez nieuznanie za dowód z dokumentu urzędowego kserokopii „decyzji” administracyjnej Naczelnika Gminy M. z dnia 4 sierpnia 1980 roku pomimo, że w sprawie zostało wykazana niemożliwość uzyskania dostępu do oryginału, odpisu lub wypisu, zrównanego w skutkach z oryginałem, nie jest możliwe dla strony, a także dla sądu,

d) sprzeczność ustaleń faktycznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym polegającym na przyjęciu na podstawie zeznań świadka Z. R., iż ówczesna właścicielka nieruchomości o obecnym numerze ewidencyjnym (...) – W. R. nie brała udziału w postępowaniu administracyjnym zakończonym wydaniem decyzji przez Naczelnika Gminy M.

z dnia 4 sierpnia 1980 roku dotyczącej linii 15 kV, podczas gdy zeznania tego świadka dotyczyły okoliczności budowy linii 110 kV,

e) błąd w ustaleniach faktycznych poprzez uznanie, że uczestnik nie dysponuje tytułem prawnym do legalnego korzystania z nieruchomości powoda w zakresie wynikającym z decyzji z dnia 4 sierpnia 1980 roku i objął w posiadanie cudzej nieruchomości w dobrej wierze na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości,

ewentualnie

f) naruszenie prawa materialnego: art. 7 k.c. w zw. z art. 172 § 1 k.c. w zw. z art. 292 k.c. i art. 305<sup>4</sup> k.c. poprzez ich błędną wykładnię, co łącznie polegało na nieprzyjęciu po stronie poprzednika prawnego uczestnika nieruchomości dobrej wiary w posiadaniu służebności na wnioskodawców w chwili obejmowania tegoż posiadania, tj. w dniu 9 listopada 1984 roku, a tym samym na błędnym przyjęciu, że nie doszło do zasiedzenia służebności przesyłu w stosunku do linii 15 kV w dniu 9 listopada 2004 roku w sytuacji, gdy uczestnik dysponuje tytułem prawnym do legalnego korzystania z nieruchomości wnioskodawców w zakresie wynikającym z decyzji z dnia 4 sierpnia 1980 roku i objął w posiadanie cudzą nieruchomość w dobrej wierze na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości, a wnioskodawcy nie udowodnili złej wiary poprzednika prawnego uczestnika co do posiadania służebności w chwili obejmowania jej w

posiadanie w dniu 9 listopada 1984 roku.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uchylene zaskarżonych punktów i oddalenie wniosku o ustanowienie służebności przesyłu również dla linii 15 kV oraz o zasądzenie solidarnie od wnioskodawców na rzecz uczestnika kosztów postępowania za obie instancje według norm przepisanych.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Apelacja uczestnika jest uzasadniona.

Sąd Okręgowy zmienia ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że ustala, iż ostateczną decyzją Naczelnika Gminy M. z dnia 4 sierpnia 1980 roku (k. 99), wydaną na podstawie art. 35 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości zezwolono wykonawcy na wejście w teren trasy i budowę linii energetycznej średniego napięcia 15 kV przez nieruchomości położone we wsiach F., J., kol. J., w tym na nieruchomość będącą obecnie własnością wnioskodawców. Decyzja ograniczała prawo własności w stosunku do nieruchomości przez zakaz wznoszenia budowli, sadzenia drzew i krzewów wysokopiennych w pasie ograniczenia o szerokości 10 m (po 5 m od osi linii), a także upoważniała do dostępu do urządzeń w celu ich konserwacji. Decyzja ta odwoływała się do wykazu nieruchomości i właścicieli sporządzonego przez Wojewódzki Zarząd Inwestycji Rolniczych w L., a uczestnik dysponował również odpisem tego wykazu sporządzonego w Urzędzie Gminy w M., wykonanym w Wojewódzkim Zarządzie Inwestycji Rolniczych w L. (k. 100-107). Wśród właścicieli nieruchomości na trasie przebiegu linii SN – 15kV wymieniono dla działki nr (...) i pozycji rejestru 159 W. R., c. K. i K..

Uczestnik w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji złożył kopie obu tych dokumentów, tym niemniej kopię decyzji poświadczoną za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika uczestnika – radcę prawnego (art. 129 § 2 k.p.c.). Wnioskodawcy pomimo to wnosili o zobowiązanie uczestnika do złożenia oryginałów dokumentów (k. 123), a Sąd Rejonowy ograniczył się do – bezskutecznego – poszukiwania tych dokumentów w archiwach organów administracji publicznej, natomiast nie zażądał od uczestnika wypowiedzenia się wprost, czy dysponuje oryginałami tych dokumentów czy też jedynie ich kserokopiami. W postępowaniu odwoławczym pełnomocnik uczestnika okazał wspomniane dokumenty i w ocenie Sądu Okręgowego nie ma podstaw do kwestionowania ich wiarygodności.

Decyzja Naczelnika Gminy M. z dnia 4 sierpnia 1980 roku jest dokumentem urzędowym, została wydana przez właściwy organ i na podstawie kompetencji ustawowych. Sąd Okręgowy nie podziela poglądu, iż dopiski na decyzji



administracyjnej należy uważać za nieistniejące. Każdorazowo ocenie podlega wiarygodność całego dokumentu, wraz z zamieszczonymi na nich dopiskami, skreśleniami czy nadpisaniami. W niniejszej sprawie dopisanie ręcznie przy wyszczególnieniu nieruchomości „według wykazu dostarczonego przez (...) L.” tworzy logiczną całość z pozostałą treścią dokumentu i koresponduje ze znanym wprawdzie w odpisie, ale równie wiarygodnym wykazem właścicieli nieruchomości na trasie przebiegu linii SN-15kV dla (...) w T.. Należy zatem przyjąć, że dopisek ten stanowi część treści decyzji administracyjnej a łącznie oba te wiarygodne dokumenty wskazują, że doszło do wydania tej decyzji administracyjnej w odpowiednim postępowaniu administracyjnym, którego uczestnikiem była m. in. ówczesna właścicielka nieruchomości, której obecnymi właścicielami są wnioskodawcy. Tym samym decyzja ta zawierała niezbędne elementy i nie można utrzymywać, iż nie wywołała skutków prawnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2014 roku, IV CSK 724/13, Lex nr 1544571, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2017 roku, V CSK 296/16, Lex nr 2297422, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2016 roku, IV CSK 339/15, Lex nr 2019567).

Zważywszy, że decyzja ta kilkadziesiąt lat funkcjonowała w obrocie i stała się podstawą przeprowadzenia przez nieruchomości (m. in. wnioskodawców) linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV, nie ma też podstaw do kwestionowania jej ostateczności, a w każdym razie sąd powszechny nie jest uprawniony do badania skuteczności jej doręczenia poszczególnym właścicielom (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 2015 roku, IV CSK 636/14, Lex nr 1816576). Właściwą drogą do wzruszenia tej decyzji czy też podważenia jej mocy jest odpowiednie postępowanie administracyjne (np. stwierdzenie nieważności decyzji czy wznowienie postępowania administracyjnego). Nie dają do tego podstaw ogólnikowe zeznania Z. R. (k. 197v-198).

Absolutnie nie można przyjąć, aby w przypadku wspomnianej decyzji można było mówić o jej bezwzględnej nieważności. W doktrynie i w orzecznictwie przyjmuje się, że tzw. bezwzględna nieważność decyzji administracyjnej zachodzi wówczas, gdy została ona wydana bez jakiegokolwiek podstawy prawnej, przez organ oczywiście niewłaściwy lub bez zachowania jakiegokolwiek procedury (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2005 roku, sygn. IV CK 12/05, Lex nr 180909, czy uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1980 roku, sygn. III CZP 43/80, OSNC 1981/8/142). Sąd powszechny nie jest związany decyzją administracyjną obciążoną tego rodzaju wadą, niezależnie od tego, czy istnieje administracyjna droga jej zwalczania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2006 roku, sygn. II CK 335/05, ZNSA 2007/1/75, czy postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 1994 roku, sygn. III CRN 36/94, OSNC 1995/3/54). W przypadku przedmiotowej decyzji została ona jednak wydana przez właściwy organ, w zakresie kompetencji ustawowych i w odpowiednim postępowaniu administracyjnym (nawet jeżeli nie zachowały się akta tego postępowania). Decyzja została wprawdzie wydana na rzecz jednostki organizacyjnej pod nazwą Wojewódzki Zarząd Inwestycji Rolniczych w L., jednak w warunkach istnienia jednolitej własności państwowej, a zatem w istocie na rzecz Skarbu Państwa, zaś po przyłączeniu linia energetyczna stała się składnikiem mienia Skarbu Państwa zarządzanym przez przedsiębiorstwo przesyłowe, którym zostało ono następnie uwłaszczone (art. 49 k.c. w ówczesnym brzmieniu).

W konsekwencji należało przyjąć, że to przedmiotowa decyzja administracyjna jest tytułem prawnym do korzystania przez przedsiębiorcę przesyłowego (jako następcę prawnego w tym zakresie Skarbu Państwa) z nieruchomości wnioskodawców w zakresie korzystania z linii energetycznej średniego napięcia 15 kV. Decyzja ta ograniczała prawo własności przedmiotowej nieruchomości poprzez zezwolenie poprzednikowi prawnemu uczestnika na przeprowadzenie tej linii, jej konserwację oraz zakazywała właścicielowi nieruchomości czynności mogących stanowić zagrożenie dla tej linii. Została ona wydana na podstawie art. 35 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości (Dz. U. z 1974 roku, Nr 10, poz. 64).

Niezależnie od początkowych wątpliwości orzecznictwa dotyczących skutków prawnych takiej decyzji administracyjnej, ostatecznie za utrwalone należy uznać stanowisko, że decyzja ta stanowi tytuł prawny dla przedsiębiorcy przesyłowego (a wcześniej dla jego poprzedników prawnych), uprawniający do korzystania z nieruchomości obciążonej przebiegiem linii przesyłowej w zakresie odpowiadającym treścią służebności przesyłu. Wykonywanie tego rodzaju uprawnienia publicznoprawnego (niekiedy określanego jako służebność ustawowa bądź administracyjna) nie może prowadzić do przyjęcia, że uczestnik (bądź poprzednicy prawni uczestnika) korzystał z

nieruchomości wnioskodawców zakresie odpowiadającym posiadaniu służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu bądź samej służebności przesyłu (po wprowadzeniu tego ograniczonego prawa rzeczowego do polskiego porządku prawnego), a tym samym nie mogło dojść do jej zasiedzenia na podstawie art. 292 k.c. w zw. z art. 172 k.c. i art. 305<sup>4</sup> k.c.

(por. np. uchwała Sądu Najwyższego składu 7 sędziów z dnia 8 kwietnia 2014 roku, III CZP 87/13, OSNC 2014/7-8/68, czy postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2017 roku, I CSK 499/16, Lex nr 2334896)

Z tego też względu Sąd Okręgowy nie uznał za zasadne zawieszenia postępowania w sprawie do czasu rozpoznania przez Trybunał Konstytucyjny sprawy P 10/16 dotyczącej badania zgodności art. 292 k.c. z art. 1 Protokołu dodatkowego numer 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności i art. 2, art. 21 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 2 i 3 oraz art. 64 ust. 2 i 3 Konstytucji RP, gdyż rozstrzygnięcie niniejszej sprawy w postępowaniu odwoławczym nastąpiło nie w następstwie uwzględnienia zarzutu zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, ale w oparciu o decyzję administracyjną wydaną na podstawie art. 35 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości.

Tym niemniej należy wskazać, że gdyby nawet przyjąć, że przedmiotowa decyzja nie jest ostateczna i jako taka nie wywarła skutku prawnego w postaci ograniczenia prawa własności przedmiotowej nieruchomości, w ocenie Sądu Okręgowego w tym zakresie zostały spełnione przesłanki zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu w dobrej wierze. Sąd Rejonowy ustalił bowiem, że linia ta została oddana do użytku w dniu 9 listopada 1984 roku (k. 95). Przyjmując, że omówiona wyżej decyzja administracyjna nie jest ostateczną, należałoby przyjąć, że poprzednik prawny uczestnika objął w posiadanie tę służebność w dobrej wierze, gdyż pozostawał w usprawiedliwionym przekonaniu, że dysponuje uprawnieniem z ostatecznej decyzji administracyjnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2017 roku, I CSK 737/16, Lex nr 2322297, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2017 roku, II CSK 205/16, OSNC 2017/10/115). W takim przypadku ówczesnie obowiązujący art. 172 § 1 k.c. w zw. z art. 292 k.c. przewidywał dziesięcioletni termin zasiedzenia. Z dniem 1 października 1990 roku ustawą z dnia 28 lipca 1990 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz. U. z 1990 roku, Nr 53, poz. 321) terminy zasiedzenia zostały wydłużone (odpowiednio do 20 lat w dobrej wierze i 30 lat w złej wierze), a zgodnie z art. 9 cyt. ustawy do zasiedzenia, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się od tej chwili przepisy tej ustawy; dotyczy to w szczególności możliwości nabycia prawa przez zasiedzenie. Oznacza to, że zasiedzenie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu nastąpiłoby z dniem 9 listopada 2004 roku, a zatem nie mogło mieć znaczenia dla zasiedzenia tej służebności zawezwanie do próby ugodowej, jakie nastąpiło w 2012 roku. Nie doszłoby też do zawieszenia biegu zasiedzenia tej służebności.

W pozostałym zakresie, badając sprawę w granicach zaskarżenia, Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną Sądu pierwszej instancji i zbędne jest ich ponowne przytaczanie.

Powyższe rozważania doprowadziły Sąd Okręgowy do zmiany zaskarżonego postanowienia przez oddalenie wniosku w zaskarżonej części (tj. co do ustanowienia służebności przesyłu w zakresie linii energetycznej średniego napięcia), gdyż uczestnik legitymuje się tytułem prawnym do korzystania z nieruchomości wnioskodawców w zakresie tejże linii energetycznej.

Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do odstąpienia w sprawie od zastosowania art. 520 § 3 k.p.c. (w postępowaniu odwoławczym – z mocy art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), a co do nieuiszczonych kosztów sądowych – art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Interesy wnioskodawców i uczestnika były sprzeczne, a ostatecznie wniosek został oddalony w całości. Nawet jeżeli uczestnik przed zainicjowaniem niniejszego postępowania nie udzielił wnioskodawcom pełnych informacji co do tytułu prawnego do korzystania z ich nieruchomości w zakresie przebiegu obu linii energetycznych, stanowisko takie przedstawił wyczerpująco w odpowiedzi na wniosek, a pomimo to wnioskodawcy podtrzymywali wniosek i zgłaszali wnioski dowodowe w celu wykazania okoliczności istotnych dla ustanowienia służebności przesyłu, wiążące się ze znacznymi wydatkami postępowania. Z tego względu wnioskodawcy powinny zwrócić uczestnikowi w częściach równych (art.

105 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.) koszty postępowania odwoławczego w postaci wynagrodzenia pełnomocnika – radcy prawnego w obu instancjach (w pierwszej instancji – w stawce wynikającej z § 7 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Dz. U. z 2013 roku, poz. 490 w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804, ze zm., zaś w postępowaniu odwoławczym – w stawce wynikającej z § 5 pkt 3 i § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych), a ponadto ponieść wydatki postępowania.

Z tych względów na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji postanowienia.